

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 278/2018-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. augusta 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Máriom Klukom, advokátska kancelária KRION Partners s. r. o., Palisády 50, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 27 C 173/2012, postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaniach vedených pod sp. zn. 19 Co 38/2014 a sp. zn. 19 Co 39/2014, ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cdo 557/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. apríla 2018 doručená sťažnosť [REDACTED]

(ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 27 C 173/2012, postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 19 Co 38/2014 a sp. zn. 19 Co 39/2014, ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cdo 557/2014.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že žalobou o ochranu osobnosti zo 17. júla 2012 sa sťažovatelia domáhali proti organizátorovi hudobného festivalu [REDAKOVANÉ], ako aj proti výrobcovi festivalového stanu, priznania im náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli v dôsledku úmrtia ich dcéry, kvôli zraneniam, ktoré utrpela pri páde festivalového stanu na označenom hudobnom festivale. Podľa sťažovateľov vo veci konajúce súdy na všetkých troch stupňoch konajú so zbytočnými a neodôvodnenými prietahmi, ktoré je podľa sťažovateľov potrebné posudzovať komplexne a v dôsledku ktorých konanie trvá bez čo i len jediného meritórneho rozhodnutia viac ako šesť rokov.

3. Sťažovatelia v sťažnosti okrem iného tiež uviedli:

„Sťažovatelia sú preto názoru, že obsah základného práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru je širší ako obsah základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zakotveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, aj vo svetle judikatúry ESLP týkajúcej sa Slovenskej republiky uvedenej nižšie. Z toho dôvodu sa Sťažovatelia domáhajú primárne preskúmania toho, či konanie iniciované ich žalobou zo dňa 17.07.2012 pred súdmi všetkých stupňov trvá neprímerane dlho...

Vo svetle východísk judikatúry ESLP teda platí, že konanie pred OS TN spolu s konaniami pred KS TN a Najvyšším súdom SR tvorí jeden celok a je potrebné posudzovať/zohľadňovať celkovú dĺžku konania pred všetkými stupňami súdnej sústavy. Konanie iniciované Sťažovateľmi trvá už 6 rokov (z toho 54 mesiacov pred OS TN, bod

29. sťažnosti) a vec stále nie je právoplatne ukončená, dokonca vo veci nebolo vydané ani jedno rozhodnutie vo veci samej...

... sťažovatelia nijakým spôsobom/žiadnymi procesnými úkonmi neprispeli k celkovej dĺžke konania pred súdmi všetkých stupňov. Pokiaľ ide o správanie samotného súdu, tak Sťažovatelia sú názoru, že OS TN je v predmetnej veci nečinný a neefektívny. Vo veci OS TN nekoná ani po vydaní uznesenia o právnom nástupcovi žalovaného 2/. OS TN nevytýčil pojednávanie, hoci mu v tom nebráni žiadna procesná prekážka a hoci vie, že konanie trvá už bezmála 6 rokov a konanie stále nie je právoplatne ukončené a vo veci nebolo vydané ani jedno meritórne rozhodnutie.“

4. Vzhľadom na uvedené sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd po prijatí ich sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Sťažnosti sa vyhovuje.

2. Základné právo [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod č. k.: 27 C/173/2012, postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaniach vedenými pod č. k.: 19 Co/38/2014 a 19 C/39/2014 a postupom Najvyššieho súdu SR v konaní vedenom pod č. k.: 5 Cdo/557/2014, porušené bolo.

3. Okresnému súdu Trenčín prikazuje v konaní vedenom pod č. k.: 27 C/173/2012 konať bez zbytočných prietáhov.

4. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie každému vo výške 3 500 € (slovom tri tisíc päťsto eur), ktoré im je Okresný súd Trenčín povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie každému vo výške 650 € (slovom šesťsto päťdesiat eur), ktoré im je Krajský súd v Trenčíne povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie každému vo výške 500 € (slovom päťsto eur), ktoré im je Najvyšší súd SR povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

7. [REDACTED] sa priznávajú trovy právneho zastúpenia vo výške 390,50 EUR, ktoré sú Okresný súd Trenčín, Krajský súd v Trenčíne a Najvyšší súd SR povinné spoločne a nerozdielne vyplatiť na účet spoločnosti KRION Partners s. r. o., a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Na základe výzvy ústavného súdu okresný súd v liste sp. zn. Spr 396/2018 z 25. mája 2018 podal informáciu o procesnom priebehu konania vedeného pod sp. zn. 27 C 173/2012:

- 17. júl 2012 – podaná žaloba sťažovateľmi;
- 4. december 2012 – okresný súd vyzval sťažovateľov (žalobcov) na zaplatenie súdneho poplatku;
- 21. január 2013 – 28. január 2013 – sťažovatelia zaplatili súdne poplatky splatné podaním žaloby;
- 20. február 2013 – okresný súd uznesením č. k. 27 C 173/2012-39 rozhodol o vrátení časti poplatku sťažovateľom, pretože ho zaplatili duplicitne;
- 25. apríl 2013 – do konania bol uznesením č. k. 27 C 173/2012-47 pribratý prekladateľ pre jazyk nemecký, súčasne boli žalovaní v 1. a 2. rade vyzvaní, aby sa vyjadrili k žalobe, a bol určený termín pojednávania na 23. august 2013 a náhradný termín pojednávania bol určený na 27. september 2013 (keďže ide o vec s cudzím prvkom);
- 19. jún 2013 – ustanovený prekladateľ predložil okresnému súdu požadovaný preklad listín, ktoré boli následne zaslané prostredníctvom príslušného dožiadaného orgánu žalovanému v 2. rade;
- 22. júl 2013 – bolo okresnému súdu doručené osvedčenie o doručení písomností, z ktorého vyplýva, že žalovaný v 2. rade listiny prevzal 16. júla 2013;
- 2. august 2013 – žalovaný v 2. rade prostredníctvom svojej právnej zástupkyne požiadal o predĺženie lehoty na vyjadrenie sa k žalobe a o zaslanie fotokópie celého spisového materiálu;
- 9. august 2013 – žalovanému v 2. rade boli zaslané požadované kópie spisu;
- 22. august 2013 – okresnému súdu bolo doručené vyjadrenie žalovaného v 2. rade, v ktorom okrem iného požiadal o prerušenie konania, a to na čas do právoplatného ukončenia prebiehajúceho konania o náhradu škody sp. zn. 36 Cb 197/2009;
- 23. august 2013 – konalo sa pojednávanie, na ktorom okresný súd návrh žalovaného v 2. rade na prerušenie konania zamietol, súčasne boli vypočutí sťažovatelia a pojednávanie bolo odročené na neurčito pre účely rozhodnutia o právnom zástupcom žalovaného v 2. rade vznesenej námietke zaujatosti proti zákonnej sudkyňi;
- 30. august 2013 – právny zástupca žalovaného v 1. rade vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti okresného súdu;

- 2. september 2013 – právna zástupkyňa žalovaného v 2. rade predložila návrh na doplnenie zápisnice z pojednávania konaného 23. augusta 2013 a doplnenie ústne vznesenej námietky zaujatosti proti zákonnej sudkyňi;

- 2. september 2013 – spis bol predložený krajskému súdu pre účely rozhodnutia o námietke zaujatosti;

- 18. september 2013 – krajský súd uznesením č. k. 6 NcC 91/2013-193 rozhodol o nevyhlúčení zákonnej sudkyne z pojednávania a rozhodovania predmetnej veci (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 10. októbra 2013);

- 16. september 2013 – žalovaný v 2. rade prostredníctvom svojej zástupkyne podal odvolanie proti uzneseniu z 23. augusta 2013, ktorým bol zamietnutý jeho návrh na prerušenie konania;

- 1. október 2013 – spis bol vrátený okresnému súdu;

- 22. október 2013 – okresný súd uznesením zamietol návrh žalovaného v 2. rade na doplnenie zápisnice z pojednávania konaného 23. augusta 2013;

- 23. október 2013 – okresný súd zaslal sťažovateľom na vedomie odvolanie žalovaného v 2. rade zo 16. septembra 2013 a súčasne ďalším uznesením rozhodol, že na námietku miestnej nepríslušnosti vznesenú žalovaným v 1. rade neprihliada;

- 15. november 2013 – žalovaný v 1. rade podal odvolanie proti uzneseniu o neprihliadnutí na námietku o miestnej nepríslušnosti, ktoré bolo zaslané na vedomie sťažovateľom a žalovanému v 2. rade prostredníctvom ich právnych zástupcov;

- 26. november 2013 – do spisu boli založené fotokópie z vyšetrovacieho spisu sp. zn. ORP 1208/1-OVK-TN-2009;

- 6. december 2013 – okresnému súdu bolo doručené vyjadrenie sťažovateľov k odvolaniu žalovaného v 2. rade proti uzneseniu, ktorým bol zamietnutý návrh na prerušenie konania;

- 9. január 2014 – okresnému súdu bolo doručené vyjadrenie sťažovateľov k odvolaniu žalovaného v 1. rade proti uzneseniu o neprihliadnutí na jeho námietku miestnej nepríslušnosti;

- 13. január 2014 – spis bol predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaniach (odvolanie proti uzneseniu o neprihliadnutí na námietku miestnej nepríslušnosti a odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania);

- 22. september 2014 – krajský súd obidve napadnuté uznesenia potvrdil;
- 30. september 2014 – spis bol vrátený okresnému súdu;
- 7. november 2014 – žalovaný v 2. rade prostredníctvom svojho zástupcu podal dovolanie proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 19 Co 38/2014 z 22. septembra 2014, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu o neprerušení predmetného konania;
- 11. november 2014 – dovolanie žalovaného v 2. rade bolo zaslané na vedomie sťažovateľom a žalovanému v 1. rade prostredníctvom ich právnych zástupcov;
- 11. december 2014 – spis bol predložený najvyššiemu súdu;
- 26. máj 2015 – najvyšší súd dovolanie odmietol;
- 3. jún 2015 – spis bol vrátený okresnému súdu;
- 1. október 2015 – okresný súd nariadil pojednávanie na 27. november 2015;
- 24. november 2015 – žalovaný v 2. rade ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní nariadenom na 27. november 2015, súčasne sa vyjadril k dokazovaniu vykonanému na pojednávaní 23. augusta 2013 a súčasne z dôvodu práceneschopnosti ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní aj právny zástupca žalovaného v 2. rade;
- 27. november 2015 – z dôvodu doručených ospravedlnení bol termín pojednávania nariadený na 27. november 2015 zrušený a určený nový termín pojednávania na 19. február 2016 s tým, že právnomu zástupcovi žalovaného v 2. rade bolo oznámené, že súd trvá na osobnej účasti štatutárneho zástupcu žalovaného v 2. rade;
- 28. január 2016 – žalovaný v 1. rade sa vyjadril k sporu;
- 1. február 2016 – právny zástupca žalovaného v 2. rade ospravedlnil svoju neúčast' a neúčast' štatutárneho zástupcu žalovaného v 2. rade na pojednávaní, ktorú zdôvodnil jeho zlým zdravotným stavom, pričom súhlasil, aby sa pojednávalo v ich neprítomnosti;
- 19. február 2016 – konalo sa pojednávanie, ktoré bolo po výsluchu štatutárneho zástupcu žalovaného v 2. rade odročené na 20. máj 2016 pre účely doplnenia dokazovania v zmysle procesných návrhov sťažovateľov;
- 16. máj 2016 – sťažovatelia zaslali svoje vyjadrenie;
- 19. máj 2016 – okresný súd vyzval právneho zástupcu žalovaného v 2. rade, aby oznámil, či žalovaný v 2. rade ako obchodná spoločnosť stále existuje, pričom v ten istý deň bola okresnému súdu doručená odpoveď v tom zmysle, že právny zástupca žalovaného

v 2. rade sa k tomuto nevie vyjadriť, pretože sa mu nepodarilo zabezpečiť stanovisko žalovaného v 2. rade;

- 20. máj 2016 – pojednávanie bolo odročené na 24. jún 2016 pre účely zistenia existencie obchodnej spoločnosti – žalovaného v 2. rade;

- 21. jún 2016 – okresnému súdu bolo doručené ospravedlnenie neúčasti právneho zástupcu žalovaného v 1. rade na pojednávaní nariadenom na 24. jún 2016 z dôvodu jeho zdravotného stavu, ktorý zároveň požiadal o odročenie tohto pojednávania, pričom obdobne aj právny zástupca žalovaného v 2. rade ospravedlnil svoju neúčasť, ktorú zdôvodnil neúčasťou štatutárneho zástupcu žalovaného v 2. rade, pričom vyslovil súhlas s pojednávaním v jeho neprítomnosti. Z týchto dôvodov bol termín pojednávania určený na 24. jún 2016 odročený na 2. september 2016, pričom náhradný termín pojednávania bol určený na 7. október 2016;

- 23. jún 2016 – právny zástupca žalovaného v 1. rade predložil vyjadrenie, v ktorom poukázal na zánik žalovaného v 2. rade a vo vzťahu k osobe žalovaného 1. žiadal žalobu zamietnuť;

- 26. júl 2016 – do spisu bola zabezpečená fotokópia dožiadania vo veci sp. zn. 36 Cb 197/2009 zaslaná nemeckému prijímajúcemu orgánu pre účely zistenia obsahu cudzieho práva (šetrenie nástupníctva po žalovanom v 2. rade);

- 18. august 2016 – keďže dožiadanie vo veci sp. zn. 36 Cb 197/2009 ešte nebolo vybavené, bol zrušený termín pojednávania nariadený na 2. september 2016;

- 27. september 2016 – z dôvodu nevybavenia dožiadania bol zrušený aj termín pojednávania nariadený na 7. október 2016;

- 3. november 2016 – zmena zákonného sudcu;

- 22. marec 2017 – okresný súd zistil, že dožiadanie vo veci sp. zn. 36 Cb 197/2009 nebolo zatiaľ vybavené;

- 17. máj 2017 – sťažovatelia urgovali nariadenie pojednávania;

- 22. máj 2017 – bolo zistené, že dožiadanie zo spisu sp. zn. 36 Cb 197/2009 bolo vybavené a jeho kópia bolo zabezpečená do spisu;

- 7. jún 2017 – okresný súd uznesením č. k. 27 C 173/2012-563 rozhodol o pokračovaní v konaní s právnym nástupcom žalovaného v 2. rade (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 28. júna 2017) a súčasne vyzval právneho zástupcu pôvodného žalovaného

v 2. rade, či ich advokátska kancelária bude zastupovať aj právneho nástupcu žalovaného v 2. rade;

- 17. júl 2017 – právny zástupca pôvodného žalovaného v 2. rade oznámil, že bude zastupovať aj právneho nástupcu žalovaného v 2. rade;

- 25. august 2017 – zmena zákonného sudcu;

- 15. máj 2018 – nový zákonný sudca po oboznámení sa s obsahom spisu nariadil pojednávanie na 17. september 2018.

8. Z uvedeného prehľadu procesných úklonov, a to okresného súdu, ako aj účastníkov konania, je zrejmé, že v danej veci okresný súd postupoval pri vedení konania v primeraných procesných lehotách, t. j. maximálne s odstupom 4 mesiacov, pričom aj s prihliadnutím na skutočnosť, že v danom prípade ide o konanie s cudzím prvkom (t. j. jeden z účastníkov konania, a to žalovaný v 2. rade má sídlo mimo územia Slovenskej republiky, pozn.). Komunikácia s týmto účastníkom konania (či už pri nariadovaní pojednávania alebo pri zasielaní mu výziev, alebo nutnosť zabezpečenia úradného prekladu) vyžadovala a vyžaduje dlhšie časové obdobia, a preto je tento postup okresného súdu z časového hľadiska akceptovateľný. Súčasne je nutné poukázať, že okresný súd bol nútený (povinný), aj keď to v konečnom dôsledku zdržalo konanie vo veci samej, vysporiadať sa s procesnými návrhmi žalovaných, ako bol návrh na prerušenie konania, návrh na doplnenie zápisnice z pojednávania, ako aj s námietkou zaujatosti proti zákonnej sudkyni, a to skôr, ako mohol pokračovať vo vykonávaní dokazovania vo veci samej, takže ani túto skutočnosť spôsobujúcu na prvý pohľad „spomalenie“, resp. predĺženie konania nie je možné pripočítať pri hodnotení prieťahov v konaní na ťarchu okresného súdu, tobôž keď účastníci konania využívali aj svoje zákonné právo podávať proti rozhodnutiam o týchto návrhoch opravné prostriedky (odvolanie a dovolanie), ktoré musel okresný súd tiež akceptovať. Podľa zistení ústavného súdu by z hľadiska plynulosti konania bolo možné okresnému súdu v jeho postupe vytknúť iba jediné dlhšie časové obdobie (od 17. júla 2017 do 15. mája 2018) v trvaní 10 mesiacov, ktoré však vzhľadom na skutočnosť, že v tomto období došlo k zmene zákonného sudcu, pričom nový zákonný sudca sa potreboval s vecou oboznámiť, a aj vzhľadom na dĺžku tohto obdobia (menej ako rok), ktoré nevykazuje taký stupeň intenzity, že by to odôvodňovalo záver a jeho ústavnej neudržateľnosti z hľadiska dodržiavania

garancii čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd toto ojedinelé obdobie v kontexte veci nepovažoval za zbytočný prieťah.

9. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01).

10. V prípade, keď ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03), nevysloví porušenie práva zaručeného v tomto článku, ale sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04).

11. V súvislosti s argumentáciou sťažovateľov, že pre účely hodnotenia plynulosti konania je v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) nevyhnutné posudzovať toto konanie na všetkých stupňoch súdov ako jeden celok, je nutné podotknúť, že v tomto smere v konaní pred ESLP sťažnosť sťažovateľa nesmeruje proti jednotlivým vo veci konajúcim súdom osobitne, ale proti vláde daného štátu ako celku, ktorého súdy vo veci rozhodli, a teda postup ktorých sa posudzuje jednotne, zatiaľ čo v danom prípade v konaní pred ústavným súdom sťažnosť smeruje proti jednotlivým konkrétnym súdom označeným v petite sťažnosti, čo je jednou z elementárnych náležitostí sťažnosti (označenie orgánu verejnej moci, proti postupu, rozhodnutiu alebo inému zásahu, pozn.). Vzhľadom na uvedené okresnému súdu nemožno pripočítať na ťarchu obdobie, počas ktorého sa spis nachádzal na odvolacom alebo dovolacom súde, keď okresný súd z týchto objektívnych dôvodov nemohol ovplyvniť rýchlosť konania.

12. Pokiaľ ide o postup v sťažnosti označených krajského súdu a najvyššieho súdu, ústavný súd podotýka, že v súlade so svojou judikatúrou (II. ÚS 32/00, I. ÚS 29/02, IV. ÚS 61/03, II. ÚS 298/06) poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom

súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva došlo alebo porušenie v tom čase ešte trvalo.

13. Inými slovami, o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy možno hovoriť aj vtedy, keď namietané porušovanie označeného práva v konaní pred všeobecným súdom už skončilo právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda stav právnej neistoty sťažovateľa bol už odstránený.

14. Vyhlásením rozhodnutia v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 19 Co 38/2014 a sp. zn. 19 Co 39/2014 z 22. septembra 2014 a v konaní najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 557/2014 dňa 26. mája 2015 tieto súdy vykonali všetky zákonom im dovolené úkony na odstránenie právnej neistoty sťažovateľov v odvolacom a dovolacom konaní, a preto bolo potrebné vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha týchto súdov pri odstraňovaní právnej neistoty skončila vyhlásením rozhodnutia vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, keď krajský súd, ako ani najvyšší súd už nemohli žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania a prípadne prietahy v ňom (napr. II. ÚS 1/05).

15. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

16. Uvedené závery boli podkladom pre rozhodnutie ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľov aj vo vzťahu k namietanému postupu krajského súdu a najvyššieho súdu odmietol po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

17. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o prikázaní súdom konať, ako aj rozhodnutie o priznaní sťažovateľom primeraného finančného zadostučinenia a úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia ich práv alebo slobôd (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o týchto častiach sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. augusta 2018